

Kommentarer på: "Ekonomiska krisers dynamik"

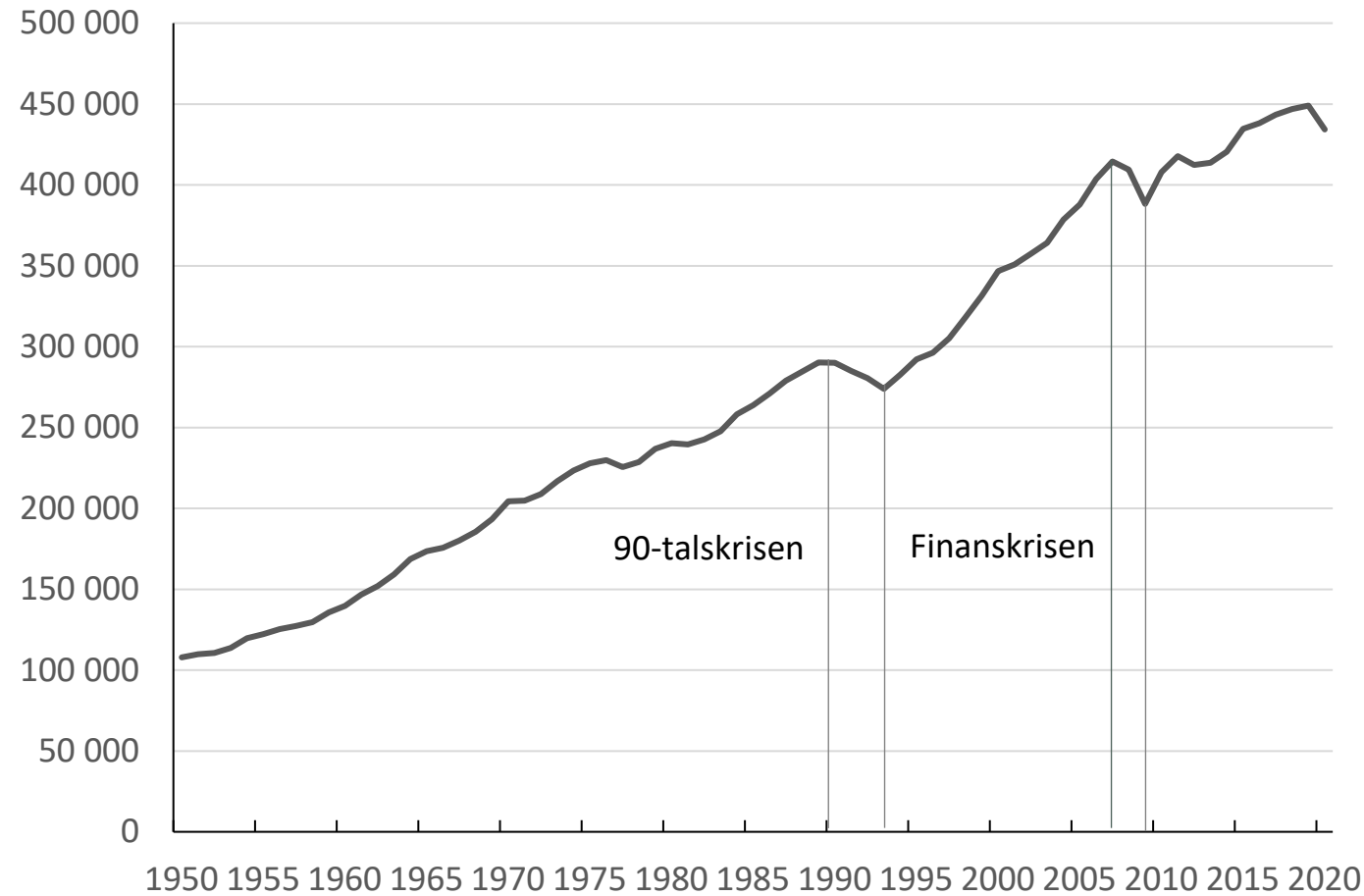
Pär Hansson Tillväxtanalys och Örebro universitet

**ESO-seminarium om ekonomiska chocker och strukturomvandling
25 november 2021**

Huvudpunkter

- Strukturomvandling och tillväxt i svenskt näringsliv i ett längre perspektiv
- Funktionell specialisering och globala värdekedjor
- Strukturomvandlingens kostnader
- Återanställningsgrad och omställningspolitik

BNP per capita i Sverige 1950-2020

Anmärkning: 2015 års priser

Källa: SCB, Nationalräkenskaperna

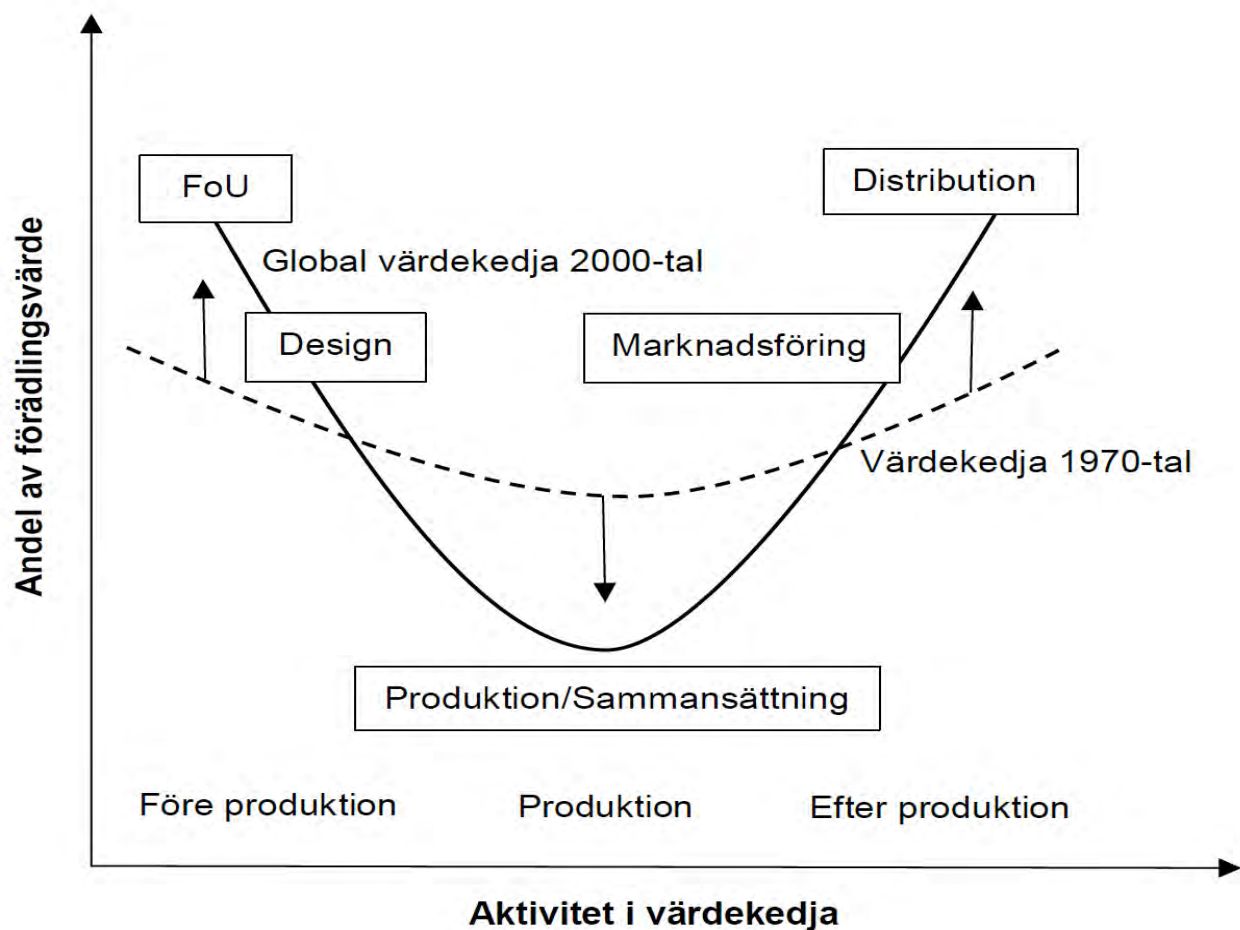
Genomsnittlig årlig tillväxt i BNP per capita i Sverige och inom OECD under olika tidsperioder mellan 1950 och 2018. Procent.

	1950-70	1970-90	1990-2018
Sverige	3,17	1,63	1,73
OECD	3,61	2,52	1,53
Differens	-0,44	-0,89	0,20

Anmärkning: I OECD inkluderar vi, förutom Sverige, följande länder: Australien, Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Island, Irland, Italien, Japan, Korea, Luxemburg, Nederländerna, Nya Zeeland, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland, USA och Österrike.

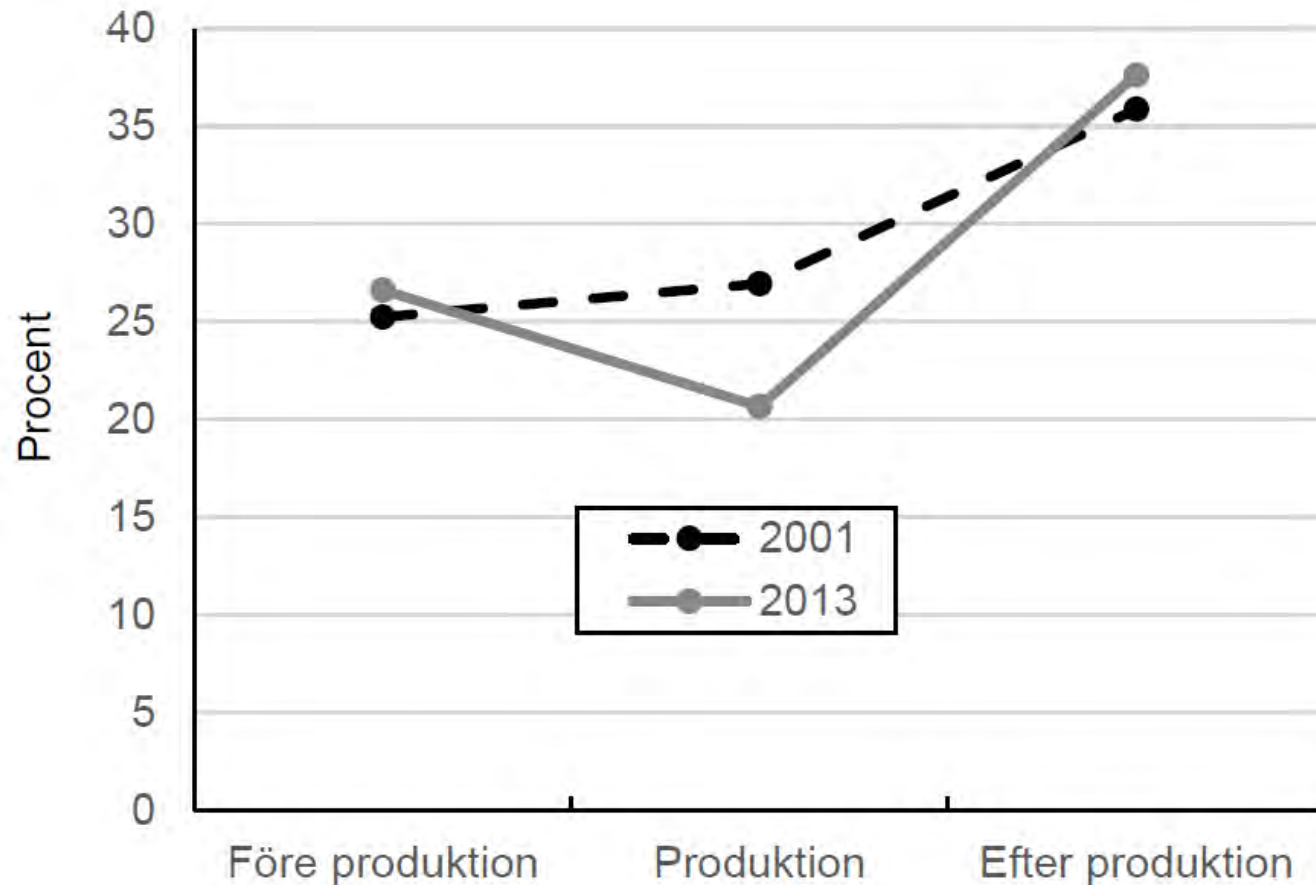
Källa: Maddison Project Database 2020

Funktionell specialisering och globala värdekedjor

Källa: Eliasson m.fl. (2021)

Löneandel före produktion, i produktion och efter produktion i MNF i Sverige

Anmärkning: Löneandelen i en affärsfunktion är summa löneinkomster för sysselsatta i affärsfunktionen i relation till alla sysselsatta i MNF i Sverige

Källa: Eliasson m.fl. (2021)

Funktionell specialisering på regional nivå

Regiontyp	Före produktion	Produktion	Efter produktion	<i>Management</i>
Stora städer	1,10	0,62	1,09	1,16
Regionala centra	0,90	1,48	0,93	0,76
Övriga regioner	0,73	2,12	0,72	0,69

Källa: Tillväxtanalys (2020)

Inkomstförluster i samband med friställningar

Ett sätt att kvantifiera kostnaden för friställningar är att försöka skatta hur stora inkomstförlusterna för friställda är i förhållande till en kontrollgrupp som inte har blivit uppsagda

Med kontrollgruppen avses att försöka fånga den löneutveckling som de friställda skulle haft om de haft jobbet kvar

På svenska data finns studier av individer som blev friställda under 1990-tals krisen (1992-93), finanskrisen (2008-09) och perioden 2000-05

Skattade genomsnittliga årliga effekter av friställningar på årsbruttolön, t till $t+2$. Procent.

	1992-93	2008-09	2000-05
Tillverkning	-21,0	-14,2	-9,1
Exponerad tjänstesektor			-6,1
Icke-exponerad tjänstesektor			-5,1
Män	-14,0	-10,2	
Kvinnor	-7,8	-7,2	
Storstadsregioner	-8,7	-6,7	
Regionala centra söder	-13,4	-10,5	
Regionala centra norr	-11,9	-10,3	
Mindre regioner söder	-15,2	-14,9	
Mindre regioner norr	-13,4	-12,7	

Anmärkning: Enligt den använda definitionen anses friställningarna ha inträffat någon gång under år t . Alla estimat i tabellen är signifikanta på 5%-nivån.

Källa: Tillväxtanalys (2013) och Eliasson och Hansson (2016)

Återanställningsgrad och omställningspolitik

Återanställningsgraden hög i Sverige jämfört med andra OECD länder.

Omställningspolitiken verkar fungera bra för särskilt för "insiders", men hur är det för "outsiders"?

Permanent stöd till korttidsarbete – ingen bra idé

Tack för mig!

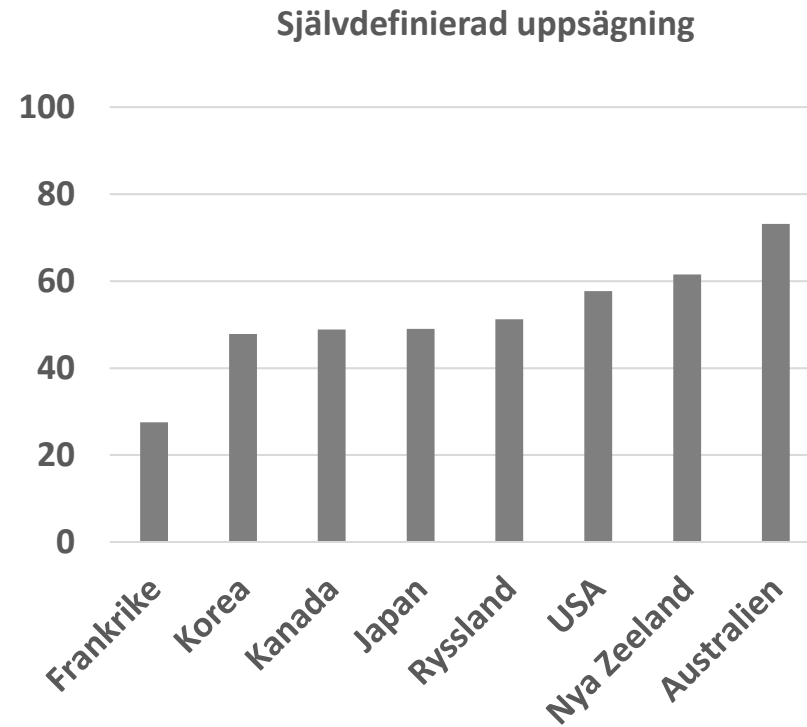
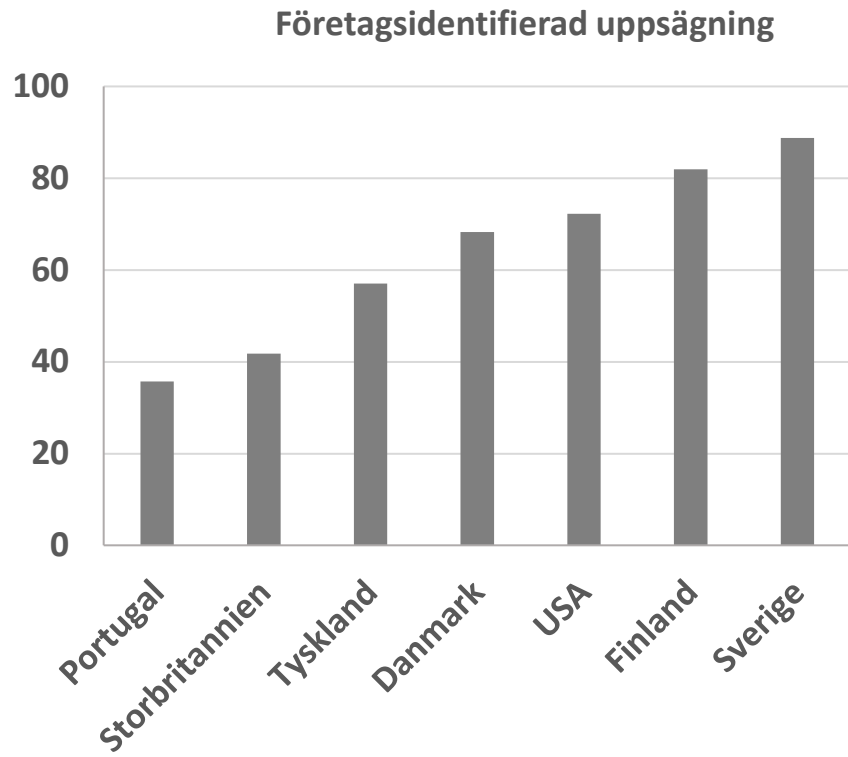
Vad är friställningar och hur definieras dessa?

Friställningar är ofrivilliga jobbseparationer till skillnad från frivilliga som förekommer när individer självmant byter jobb

Friställningar definieras som anställda som har försvunnit från ett arbetsställe mellan åren t och $t-1$ samtidigt som arbetsstället i fråga har:

- (i) Upplevt en absolut minskning av antalet anställda med 5 anställda och en relativ minskning med minst 30 procent (*massuppsägning*)
- (ii) Försvunnit mellan t och $t-1$ (*nedläggning*)

Andel uppsagda som återanställs inom ett år efter friställning i ett antal OECD länder 2000–08. Procent.

Källa: OECD (2013)

Karakteristika för olika regiontyper. Genomsnitt för LA-regioner i respektive regiontyp

Regiontyp	Sysselsatta 2017	Sysselsättningstillväxt (årlig) 1997-2017	Andel högutbildade 2017
Stora städer	879	1,99	23,5
Regionala centra	86	1,04	13,5
Övriga regioner	14	0,38	8,3

Källa: Eliasson (2021)